O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QURILISH VA UY-JOY KOMMUNAL XO'JALIGI VAZIRLIGI

"SHAHARSOZLIK HUJJATLARINI EKSPERTIZA QILISH RESPUBLIKA MARKAZI" DMNING FARG'ONA VILOYATI BOSHQARMASI

150115 Farg'ona shahri, Al-Farg'oniy 36-uy, Tel/Faks: (73) 244-68-81, E-mail: fergexp@rambler.ru, new-ekspertiza.mc.uz

Holati: Ijobiy

Boshqarma boshlig`i: Madmarov Qudrat Yaxiyadjanovich

Sana: 17-04-2025 yil

YIG'MA EKSPERT XULOSASI

236802 - SONLI

Obyekt nomi: '“Мумтоз” МФЙ ТП-296/250 кВА, ТП-670/250 кВА, ТП-685/250 кВА, ТП-287/250 кВАларни юкини енгиллатиш учун ТПлар ва 6-10 кВли узатма қуриш хамда ТП-296/250 кВА, ТП-670/250 кВА, ТП-685/250 кВА, ТП-287/250,ТП-689/160 кВА0,4 кВли хаво тармокларини қуриш	
Buyurtmachi:	FARG`ONA VILOYAT HOKIMLIGI KAPITAL QURILISH SOHASIDA BUYURTMACHI XIZMATI DUK
Bosh loyihachi:	"FARG‘ONA ELEKTR TARMOQLARI HUDUDIY KORXONASI " aksiyadorlik jamiyati
Moliyalashtirish manbai:	Davlat byudjed mablag'lari
Bosh pudratchi:	“Hududiy elektr tarmoqlari” AJ
Qurilish turi:	Rekonstruksiya
Murojaat raqami:	060269

1. Loyihalash uchun asos.

1.1. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentinining 23.09.2024 yildagi PQ-330-sonli qarori.

1.2. O‘zbekiston Respublikasi Bosh vaziri A.Aripov tomonidan 30.11.2024 yil VM03/24-199-sonli tasdiqlangan majlis bayoni

1.3. Xalq deputatlari Farg‘ona viloyati kengashining 2025-yil 25-mart kungi VII-7-42-11-0-K/25-sonli qarori

1.4. Farg'ona viloyati hokimligi "Kapital qurilish soxasida buyurtmachi xizmati" DUK bosh muhandisi U.Uzakov tomonidan tasdiqlangan,“Farg'ona XETK” texnik direktori E.Ibragimov bilan kelishilgan loyiha topshirig‘i.

1.5. «Farg‘ona azimut proyekt» MChJ Farg‘ona filiali tomonidan 2024-yilda berilgan obyektning muhandislik-geologiya xulosasi.

1.6. Buyurtmachi hamda bosh loyiha tashkiloti o`rtasida 2025 yil «04» aprelda tuzilgan 33-sonli shartnoma.

1.7. “Hududiy elektr tarmoqlari” AJ “Farg’ona hududiy elektr tarmoqlari korxonasi” AJ ning 12.02.2025-yil kungi 545-8 va 12.02.2025-yil kungi 544-8 va 12.02.2025-yil kungi 542-8 va

12.02.2025-yil kungi 537-8 sonli texnik shartlari.

2. Ekspertiza uchun taqdim etilgan materiallar.

2.1. Loyiha tarkibiga koʻra elektron yoʻnalishda taqdim qilingan loyiha smeta hujjatlari.

3. Loyiha yechimlarining qisqacha mazmuni.

3.1. Loyiha mazmuni haqida.

Oʼzbekiston Respublikasi Prezidentining 2024-yil 23-sentyabrdagi “Kambagʻallikdan Farovonlik Sari” toʻgʻrisidagi PQ-330-sonli qarori ijrosimi taʼminlash boʻyicha, Qoʻshtepa tumani, Mumtoz MFY xududlarida joylashgan, №278, №296, №670, №685-sonli transformator punktlarini yukini yengillatish maqsadida qoʼshimcha transformator punktlarini oʼrnatishni, va mavjud №685, №686, №689-sonli transformator punktlaridan chiquvchi 0,4 kV tarmoqni rekonstruksiya qilishni nazarda tutadi.

Ishchi loyihani ishlab chiqish uchun quyidagi birlamchi maʼlumotlar asos qilib olingan:

1. Hududning ayni paytdagi rejasi.
2. “Fargʼona HETK” AJ tomonidan berilgan elektr taʼminoti uchun texnik sharti.
3. 10 kVli “Qiziloy”, 6 kVli “Toʻlqin”, “Taraqqiyot” uzatmalarining bir chiziqli chizmasi.

2.Elektr taʼminoti manbalari va elektr taʼminoti toʼgʼrisida.

2.1. 10/6 kV EUT boʼyicha :

Obʼektni elektr taʼminoti 110/6 kVli “Joybozor” PS dan chiqqan 6 kVli “Toʻlqin” uzatmasining mavjud yaqin tayanchidan CB-110-3,5 rusumli tayanchlarga mahsus travesrlar oʼrnatgan holda jami uzunligi L=35 metr, 6 kVli “Taraqqiyot” uzatmasining mavjud yaqin tayanchidan CB-110-3,5 rusumli tayanchlarga mahsus travesrlar oʼrnatgan holda jami uzunligi L=115 metr, 35/10 kVli “Beshkapa” PS dan chiqqan 10 kVli “Qiziloy” uzatmasining mavjud yaqin tayanchidan CB-110-3,5 rusumli tayanchlarga mahsus travesrlar oʼrnatgan holda jami uzunligi L=400 metr boʼlgan AS-35mm^2 simli XEUT qurilishi loyihalashtirilgan.

2.2. 10/0,4 kV transformator punkti boʼyicha :

Yuklama markaziga KTPs turidagi kuchlanishi 10/0,4 kVli quvvati 250 kVA boʼlgan kuch transformatorli 1(bir) dona, kuchlanishi 6/0,4 kVli quvvati 250 kVA boʼlgan kuch transformatorli 3(uch) dona oʼrnatilishi va bu KTPs qurilmalarini PT-43-2 temir beton ustuniga oʼrnatilishi loyihalashtirilgan.

Transformatorni ichki buzilishlar hamda oʼtuvchi qisqa tutashuv toklardan himoyalash PKT turidagi saqlagich va TPni past kuchlanishli 0,4 kVli taqsimlash qurilmasiga oʼrnatilgan avtomat oʼchirgich yordamida amalga oshiriladi. TPni past kuchlanishli tomoniga oʼrnatilgan avtomat oʼchirgich TPdan chiqqan 380/220Vli tarmoqlarni qisqa tutashuv toklaridan himoyalash vazifasiga ham xizmat qiladi.

2.1. 0,4 kV EUT boʼyicha :

Loyihaviy va mavjud TPlardan aholi xonadonlari elektr taʼminoti uchun jami uzunligi L=7979 metr SIP2-3x50+1x70mm^2 simlarda, CB-95-2,0 rusumli temir beton tayanchlarda osib olib borib bajarish loyihalashtirilgan.

3.Kuchlanishni sozlash.

Loyihalashtirilayotgan transformator punktini 110/6 kVli “Joybozor” PS dan chiqqan 6 kVli “Toʻlqin” va ”Taraqqiyot”, 35/10 kVli “Beshkapa” PS dan chiqqan 10 kVli “Qiziloy” uzatmasiga ulanishi aniqlangan. Markazlashtirilgan holdagi kuchlanishni sozlash isteʼmolchini zarur meʼyorda ishlashini taʼminlaydi. Transformator choʼlgʼamidagi simlarning koʼndalang kesimini eʼtiborga olgan holda antsapfning tanlangan holati, isteʼmolchining kuchlanishini belgilangan meʼyor doirasida oʼzgarishini taʼminlaydi.

4.Elektr taʼminoti ishonchliligi.

Loyihalanayotgan obʼekt uchun berilgan texnik shartga asosan joyida oʼtkazilgan oʼrganishlar va isteʼmolchining maʼlumotlariga asoslanib, ushbu obyektning elektr taʼminoti ishonchliligi boʼyicha III toifaga mansub.

5.O’ta kuchlanishdan himoya.
20kVgacha bo’lgan havo elektr uzatish tarmoqlarida “Elektr qurilmalarning tuzilish qoidalari” (PUE)ga asosan atmosfera bilan bog’liq o’ta kuchlanishlar bo’yicha maxsus himoya nazarda tutilmaydi. Transformator punkti himoyasi “ventelg’ razryadnik”lar orqali amalga oshiriladi va bu “ventelg razryadnik”lar TPning komplektiga kiradi.
6. Himoya yerlagichi.
“Elektr qurilmalarning tuzilish qoidalari” (PUE-2011)ga muvofiq 10/0,4 TPning yerlagich “kontur” ishlari vertikal tarzda qoqilgan qoziqlarga va unga gorizontal holatda yotqizilgan, hamda qoziqlarga payvandlangan neytral metall bog’lamasi ko’rinishida amalga oshiriladi. Erlagich qurilmasining qarshiligi 4 Om dan yuqori bo’lmasligi shart.
Loyihada elektr qurilmalaridan foydalanish davomida elektr xavfsizligi tadbiri-himoya yerlagichlari ko’zda tutilgan. Buning uchun elektr himoya qobig’ining yemirilishi natijasida elektr toki xavfi ostida qolishi mumkin bo’lgan hamma metall qismlari, texnologik qurilmalarining tana (korpus)lari, tarqatish qurilmalari, metall trubalar transformator punkti atrofida maxsus bajarilgan yerlagichga payvandlash yoki maxsus boltlar yordamida ulanadi.
7. 10 kVli EUTning trassasi va konstruktiv bajarilishi.
10 kVli EUT “Elektr qurilmalarning tuzilish qoidalari” (PUE-2011) talablariga muvofiq tarmoq ga tortiladigan simlarni SHF-10 rusumidagi izolyatorlarga ikkilangan (dvoynoe kreplenie) h olatda mahkamlanishi shart.
Loyihalanayotgan tarmoqdagi temir-beton tayanchlarni elektr xavfsizligini tahminlash maqsadida “Elektr qurilmalarning tuzilish qoidalari” (PUE-2011) talablariga muvofiq yerlanishi lozim.

4. Loyihalanayotgan obyektning muhandislik ta'minoti.

4.1.Elektron taqdim etilgan albomlarda batafsil koʻrsatilgan.

5. Loyihani kelishilganligi to'g'risida hujjatlar.

5.1. Davlat ekologiya ekspertizasining 10.04.2025yildagi 01-02/12-2688-sonli xulosasi.
5.2. Nuqson dalolatnomasi.

6. Ekspertiza natijalari.

Ekspertiza natijalariga koʻra qoʻshimcha qiymat soligʻi (QQS) bilan **2 029 534 934** so'm miqdorida taqdim etilgan loyiha qiymati
55 041 132 so'mga kamaytirilib, **1 974 493 802** soʻmni tashkil etadi. Xususan:
Qurilish-montaj ishlari: **1 295 156 053** so'm
Asbob-uskunalar: **353 357 143** so'm
QQS: **197 821 584** so'm
6.1.Ekspertiza jarayonida mutaxasislarning izohlariga muvofiq loyiha hujjatlariga quyidagi asosiy tuzatishlar va qoʻshimchalar kiritildi.
6.2.Ishchi loyiha ekspertiza koʻrigiga buyurtmachining texnologik, ichki muhandislik, energiya tejamkorlik va boshqa yechimlari izoxlarsiz taqdim etilgan.
6.3.Ekspertiza jarayonida mahalliy (lokal) ekspert xulosalarining izoxlariga muvofiq kiritilgan kamchiliklar va tuzatishlar loyihachi tomonidan koʻrib chiqildi va tuzatildi. (Biriktirilgan lokal ekspertiza xulosalaridagi faylda batafsil koʻrsatib oʻtilgan).
6.4. Obyektning materiallar va jixozlar qiymati buyrtmachi taqdim etilgan «Fargona hududiy elektr tarmoqlari korxonasi» AJ bosh diektori tasdiklagan va Fargona viloyati xokimligi «Kapital qurilish soxasida buyurtmachi xizmati DM raxbari kelishilgan 2025 yil 18 martdagi 01-17-B/46 sonli yigilish bayoniga ilova narxlar bayonnomasiga asoslanib koʻrib chiqildi.
Buyurtmachi jami xarajati, ish xaqqi 20 351,31 sum/odamsoat (ijtimoyi sug’urta siz) va pudratchining boshqa xarajatlari 14,88% buyurtmachi xatiga asosan qabul qilindi.
Buyurtmachi tomonidan quydagi obyekt jami boʻlib 2 029 534 ,934 ming soʻm taqdim etilgan.

Tekshiruv natijasiga koʻra quydagi koʻrsatgichlar tavsiya etiladi:

Qurilish-montaj ishlari:	- 1 295 156,053 ming so'm
Asbob-uskunalar:	- 353 357,143 ming so'm
Qurilish qiymati QQS siz	- 1 648 513,196 ming soʻm
QQS 12%	- 197 821,584 ming soʻm
Qurilish qiymati QQS bilan	- 1 846 334,779 ming soʻm
Buyurtmachining xarajatlari	- 128 159,022 ming soʻm
Jami obyekt qiymati QQS va buyurtmachi xarajatlari bilan	- 1 974 493,802 ming soʻm
Iqtisod qilingan mablagʻ	- 55 041,132 ming soʻm

Kamayish qurilish mashinalarini va mexanizm va ba'zi materiallar qiymati sozlash xisobiga amalga oshirildi.

6.5. Jixozlar qiymati buyurtmachi kompetensiyasiga kiradi.

6.6. Import qilingan uskunalar va materiallarning narxi ekspertiza tomonidan koʻrib chiqilmagan.

6.7. O’zbekiston Respublikasi Vazirlar Maxkamasining 17-sentabrdagi 579-sonli qarori 1-ilova, III-bob, 29-bandiga asosan ekspert tashkilotiga taqdim etilgan shaharsozlik hujjatlarining sifati, dastlabki ma’lumotlarining haqqoniyligi va qabul qilingan loyiha yechimlariga buyurtmachi va loyiha tashkilotlari javobgardir.

7. Xulosalar.

7.1. Farg’ona viloyati, “Mumtoz” MFY TP-296/250 KVA, TP-670/250 KVA, TP-685/250 KVA, TP-287/250 kVAlarni yukini yengillatish uchun TPlar va 6-10 kVli uzatma qurish xamda TP-296/250 KVA, TP-670/250 KVA, TP-685/250 KVA, TP-287/250,TP-689/160 KVA0,4kVli xavo tarmoklarini qurish, loyiha-smeta hujjatlari ekspertiza tekshiruv natijalarini hisobga olgan holda koʻrib chiqib, tasdiqlashga tavsiya etiladi.

7.2. Vazirlar Mahkamasining 11.06.2003 yildagi 261-sonli qarori va SHNK 4.01.16-09 ga muvofiq, tanlov savdolarini oʻtkazish uchun obyektning qiymati buyurtmachi tomonidan belgilanadi.

7.3. Koʻrsatilgan narxni tanlov savdolari uchun qabul qilish toʻgʻrisida buyurtmachi qaror qabul qiladi.

7.4. ShNK 1.03.06-2013 42-bandiga asosan amal qilish muddati 2 yil.

Bosh ekspert: Askarova Malika Maxmudovna.

Ishtirokchi ekspertlar: Askarova Malika Maxmudovna, ДЖАЛИЛОВ МУРАДЖАН МАХМУДЖАНОВИЧ